

در ششمین کنگره همگرایی در علوم غدد و متابولیسم مطرح شد: لزوم ایجاد اکوسیستم همگرا برای مقابله با بحران دیابت

ششمین کنگره همگرایی در علوم غدد و متابولیسم با میزبانی پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، چهارشنبه ۲۴ تیرماه با هدف ایجاد پل‌های ارتباطی میان رشته‌های مختلف برای مقابله با چالش‌های پیچیده بیماری‌های غدد آغاز به کار کرد. در مراسم افتتاحیه این کنگره، دکتر علیرضا رئیسی معاون بهداشت وزارت بهداشت، دکتر باقر لاریجانی رئیس پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم و رؤسای ۱۴ مرکز تحقیقاتی پژوهشگاه حضور یافتند. همچنین، این نشست با حضور سخنرانان علمی برجسته و شرکت‌کنندگان از طریق پلتفرم‌های آنلاین، مورد استقبال حدود ۵۰۰ شرکت‌کننده مجازی قرار گرفت.

وی با اشاره به روند نگران‌کننده افزایش نرخ دیابت و پیش‌دیابت در سطح جهان و ایران، تصریح کرد: علوم غدد برای عبور از بن‌بست‌های درمانی، نیازمند گذار به سمت پزشکی دقیق است. در این مسیر، سلامت دیجیتال و به‌کارگیری هوش مصنوعی جهت پیش‌بینی دقیق وضعیت بیماران و مدیریت

تأسیس آزمایشگاه ملی پزشکی فردمحور

دکتر باقر لاریجانی، رئیس پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، در ششمین کنگره همگرایی در علوم غدد و متابولیسم، با تأکید بر ناکارآمدی رویکردهای تک‌رشته‌ای در حل چالش‌های پیچیده سلامت، بر ضرورت ادغام دانش، فناوری‌های نوین و داده‌های ژنومیک برای تحقق پزشکی شخصی‌سازی‌شده و مدیریت هوشمند بیماری‌های غدد تأکید کرد.

وی در این مراسم که با حضور معاون بهداشت وزارت بهداشت و جمعی از متخصصان برگزار شد، مفهوم «همگرایی» (Convergence) را فراتر از همکاری‌های ساده میان‌رشته‌ای دانست و آن را به معنای ایجاد یک چارچوب واحد برای تلفیق فناوری‌ها و روش‌شناسی‌های نوین برای تولید راهکارهای نوآورانه تعریف کرد.

هوش مصنوعی ایفا کنند. متخصصان غدد باید فراتر از درمان به سلامت جامعه بیندیشند.

وی در ادامه با قدردانی از برگزارکنندگان این کنگره، گفت: یکی از موضوعات مهمی که در نظام سلامت کشور کمتر مورد توجه قرار گرفته، نقش راهبردی رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی در ارتقای سلامت جامعه است.

وی افزود: انتظار نظام سلامت از متخصصان و فوق تخصصان این است که علاوه بر درمان بیماران، با نگاهی آینده‌نگر و جامعه‌محور، نقش راهبری علمی و سیاست‌گذاری در حوزه تخصصی خود را بر عهده بگیرند. معاون بهداشت وزارت بهداشت با بیان اینکه ظرفیت علمی استادان و اعضای هیأت علمی بسیار فراتر از ارائه خدمات درمانی روزمره است، اظهار کرد: حیف است که یک فوق تخصص یا عضو هیأت علمی برجسته تنها به ویزیت روزانه چند بیمار محدود شود. این افراد باید دانش خود را در تربیت نیروهای تخصصی، پاسخگویی به مسائل ملی، تولید شواهد علمی و ارائه راهکارهای مؤثر برای حل چالش‌های سلامت کشور به کار گیرند.

وی تأکید کرد: متخصصان باید ضمن حفظ مرجعیت علمی خود، نقش فعال‌تری در هدایت سیاست‌های سلامت کشور ایفا کنند.

سونامی دیابت با درمان مهار نمی‌شود

دکتر رئیسی با اشاره به روند رو به افزایش بیماری دیابت در ایران و جهان، گفت: سازمان جهانی بهداشت در اهداف توسعه پایدار حتی کاهش شیوع دیابت را هدف‌گذاری نکرده، بلکه بر توقف روند افزایشی آن تأکید دارد، زیرا پیش‌بینی‌های جهانی درباره رشد این بیماری بارها کمتر از واقعیت بوده است.

وی افزود: ساخت بیمارستان، افزایش کلینیک‌ها و تربیت متخصصان بیشتر، به تنهایی پاسخگوی بحران دیابت نیست. اگر می‌خواهیم این بیماری را کنترل کنیم، باید از درمان صرف فاصله گرفته و به سمت پیشگیری، اصلاح سبک زندگی و کنترل عوامل خطر حرکت کنیم.

هوشمند دیابت، محورهای اصلی تحول در علوم غدد را تشکیل می‌دهند.

دکتر لاریجانی با بیان اینکه انتقال از درمان‌های عمومی به درمان‌های اختصاصی بر پایه یافته‌های ژنومیک و فناوری‌های «اومیکس» اولویت آینده این رشته است، بر لزوم شکل‌گیری یک اکوسیستم همگرا با مشارکت فعال دانشگاه‌ها، نظام سلامت و صنعت تأکید کرد.

وی در پایان، از تأسیس «آزمایشگاه ملی پزشکی فردمحور» در پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم به عنوان گامی عملیاتی در جهت تقویت زیرساخت‌های لازم برای تحقق این چشم‌انداز یاد کرد و ابراز امیدواری نمود که با ایجاد شبکه‌های همکاری فرارشته‌ای، گام‌های مؤثری در جهت درک بهتر، پیشگیری و درمان بیماری‌های غدد برداشته شود.

معاون بهداشت وزارت بهداشت در کنگره همگرایی در علوم غدد و متابولیسم:

آینده کنترل دیابت در پیشگیری، مشارکت مردم و همکاری بین‌بخشی است

دکتر علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت با تأکید بر ضرورت تغییر رویکرد از درمان محوری به سلامت محوری، گفت: متخصصان غدد باید علاوه بر درمان بیماران، نقش مؤثرتری در پیشگیری از بیماری‌های متابولیک، سیاست‌گذاری سلامت، مقابله با شبه‌علم و بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌های نوین از جمله

عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت باید جدی گرفته شوند
معاون بهداشت وزارت بهداشت با تأکید بر نقش عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت (SDH) اظهار کرد: کنترل بیماری‌های غیرواگیر تنها با اقدامات وزارت بهداشت امکان‌پذیر نیست و نیازمند همکاری همه دستگاه‌های اجرایی است.

وی ادامه داد: اصلاح الگوی تغذیه، افزایش فعالیت بدنی، ارتقای سواد سلامت و ایجاد محیط‌های سالم، بدون مشارکت وزارتخانه‌هایی مانند جهاد کشاورزی، آموزش و پرورش، صنعت، رسانه‌ها و سایر نهادهای مسئول امکان‌پذیر نخواهد بود.

مشارکت مردم، شرط موفقیت برنامه‌های سلامت
وی مشارکت مردم را یکی از ارکان اصلی موفقیت برنامه‌های سلامت دانست و گفت: هیچ برنامه ملی بدون همراهی مردم به نتیجه نمی‌رسد. فرهنگ‌سازی، آموزش و ارتقای آگاهی عمومی، پیش‌نیاز مشارکت مردم در پیشگیری از بیماری‌هاست.

معاون بهداشت افزود: کاهش فعالیت بدنی، تغذیه نامناسب و سبک زندگی ناسالم از مهم‌ترین عوامل افزایش چاقی، دیابت و سایر بیماری‌های متابولیک است و اصلاح این روند نیازمند مشارکت همگانی است.

هوش مصنوعی باید در خدمت پزشکان باشد

دکتررئیی با اشاره به گسترش هوش مصنوعی در پزشکی اظهار کرد: متخصصان باید از امروز برای استفاده صحیح از این فناوری برنامه‌ریزی کنند، زیرا اگر در این زمینه عقب بمانیم، به جای آنکه هوش مصنوعی ابزاری در خدمت پزشکان باشد، ممکن است پزشکان به ابزاری در خدمت هوش مصنوعی تبدیل شوند.

وی تأکید کرد: هوش مصنوعی باید به عنوان یک ابزار کمکی در اختیار متخصصان قرار گیرد و هرگز جایگزین قدرت تحلیل، تجربه و مرجعیت علمی پزشکان نخواهد شد.

از پیشگیری باید به پیش‌بینی بیماری‌ها برسیم
معاون بهداشت وزارت بهداشت با اشاره به ضرورت توسعه پزشکی دقیق گفت: امروز تنها پیشگیری کافی نیست، بلکه باید یک گام جلوتر رفته و با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و داده‌های علمی، به سمت پیش‌بینی بیماری‌ها حرکت کنیم تا بتوان برنامه‌ریزی دقیق‌تری برای آینده نظام سلامت انجام داد.
رئیی با هشدار نسبت به گسترش اطلاعات نادرست در حوزه سلامت گفت: یکی از چالش‌های جدی امروز، رواج شبه‌علم در فضای مجازی است که نمونه آن تبلیغات علیه مصرف نمک یددار است.

*****

گفتنی است، ششمین کنگره همگرایی در علوم غدد و متابولیسم، طی دو روز برگزاری، میزبان نشست‌های علمی تخصصی و کارگاه‌های کاربردی بود که با هدف به‌روزرسانی دانش متخصصان در حوزه‌هایی نظیر هوش مصنوعی در مدیریت دیابت و پزشکی شخصی‌سازی شده طراحی شده بود. همچنین، شرکت در این رویداد علمی، امتیاز بازآموزی معتبر برای گروه‌های هدف را به همراه داشت و در نهایت در ۲۵ تیر به کار خود پایان داد.